

Izhaja
vsak petek z datumom prihodnjega dneva.
Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.
Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.
Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.
Rokopisi se ne vračajo.

MIRA

Velja
za celo leto **4 krone.**
Denar naj se pošilja točno pod napisom:
Upravištvu „Mira“ v Celovec,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Naročnina naj se plačuje naprej.
Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Glasilo koroških Slovencev

Leto XXVIII.

V Celovcu, 23. januarja 1909.

Štev. 4.

Interpelacija posl. Grafenauerja in tovarišev.

Poslanci Grafenauer, Rožkar, Pišek in tovariši so interpelirali dne 22. t. m. v državnem zboru vodjo železniškega ministrstva glede škandaloznih razmer pri železnicah na Koroškem in Štajerskem. Na Koroškem vlada pri upravi državnih železnic že prava anarhija; uradništvo izkiva slovenske stranke in se obnaša nasproti njim „prezirljivo, surovo in nepostavno.“ V interpelaciji nahajamo nekaj za razmere na naših železnicah uprav tipičnih izjav službujočih uradnikov in uradnic nasproti slovenskim strankam, kakor: „Versteh' nit windisch, Klogenfurt is a tajtsche Schtot“ ali: „warum verlongen Sie nit englisch oder französisch?“

Interpelacija nam pove, da je uradnik Streit na celovškem kolodvoru grozil stranki celo s policijo in da se posebno odlikuje gospodična Anderwald. Sploh je postal „kolodvor v Celovcu naravnost kolodvor jezikovnih skandalov.“

Interpelacija navaja tudi nekaj dogodkov, ki so bili že v „Miru“ opisani in poudarja, da ti škandali v Celovcu datirajo šele od začetka l. 1908.

Tudi uprava južne železnice je slaba. Tako je na pr. brez ugovora železničnega ministrstva odpravila retour-karte in tako oškodovala celo državo. Na postaji „Rekarjaves“ je prometno skladišče silno potrebno, a uprava južne železnice odlaša to prepotrebno napravo v kljub opetovanim prošnjam domače in sosednih občin do današnjega dne. Interpelanti vprašajo vodjo železniškega ministrstva, če so mu navedeni dogodki znani, če bo zastran teh dogodkov odredil nemudoma preiskavo, dal prizadeto uradno osobje poučiti in primerno kaznovati, in ali je volje poskrbeti in zankazati, da se te neznosne in mednarodnemu prometu škodljive prometne in jezikovne nedostatnosti in krivice tako pri južni železnici kakor tudi na progah c. kr. državne železnice v najkrajšem času odpravijo in vsako surovo ravnanje s slovenskimi strankami zanaprej izključijo.

Vlado poznamo le v obliki kaznovalke.

Naši ljudje vlade v resnici ne poznajo drugače, kakor če se jim je treba pred njo zagovarjati ali plačevati kazni. Deželna vlada zna naše ljudi, pred vsem kmete, izvrstno mučiti. Nekaj časa sem mora imeti vsak voznik na konju ali vozu tablico s svojim imenom. Če pripelje reven kmetič iz celovške okolice za nekaj kronic drvi, da more obleči pozimi otroke, pa slučajno pozabi obesiti konju tablico s svojim imenom — sploh čudna taka odredba — ali pa jo je izgubil, ga takoj ustavi policaj in naznani. Plačati mora zato najmanj kazen 2 kroni, če je Slovenec, pa 5 kron. Kdor tega ne verjame, naj gre vprašat k celovškemu okrajnemu glavarju, gosp. Grabmayerju. Tej odredbi se ni noben nemški nacionalen poslanec protivil, tudi ne poslanca Wieser in Kirschner, čeravno sta v celovški okolici doma. Edini posl. Grafenauer je proti takim sekaturam od strani vlade protestiral, pa je ostal popolnoma osamljen. Spet nov dokaz o ljubezni nemških nacionalcev do kmeta.

Država za milijonarje.

Prav je sodil poslanec Grafenauer avstrijsko vlado, da za kmete lepo govori, varuje pa le interese veleindustrijcev. Kadar potrebuje naša vlada v zbornici glasove kmetov, ne morejo njeni zastopniki dovolj prehvaliti velike naklonjenosti vlade nasproti kmetom. Vlada vedno obljubljuje kmetom in njihovim državnoborskim zastopnikom svojo pomoč, če pa je treba v prilog kmetovemu stanu udariti v gnezdo veleindustrijcev, ki polnijo svoje omare na račun kmetov, štiti avstrijska vlada vedno le krivično stališče veleindustrije, kmetom pa pušča — prazne obljube.

Odgovornost za to nosijo nemški liberalci, ki so bili vedno na krmilu in je dobršen njihov del kmetске volilce na deželi farbal, v zbornici pa je glasoval za pogodbe, ki so bile kmetu škodljive. Saj je znano, da so si nemški liberalci

in veleindustrijski židi dobri prijatelji in načelili na las podobni. Pod zaščitom nemškoliberalne vlade so si veleindustrijski, povečini Judje, zasigurali pravno stališče kartelov, zvez, s katerimi prav nemoteno povišujejo cene svojim izdelkom in onemogočujejo zdravo konkurenco, ki bi uredila prave primerne cene. Pogodbe z drugimi sosednimi državami so take, da koristijo in bogatijo žepe veleindustrijcem, kmeta in obrtnika pa uničujejo.

Oglejmo si pogodbo z Nemčijo iz leta 1905. Carina na avstrijsko živino je tako visoka, da živine ne moremo lahko izvažati v to deželo. Tako na pr. so prej izvažali iz Zg. Avstrijskega na leto nad 30.000 goved, sedaj pa le še 5000 do 6000. Hkrati je sklenila naša država z Nemčijo tako pogodbo glede živinske kuge, da omogočuje Nemčiji, da ta vsak čas meje naši živini lahko popolnoma zapre.

Le tako čutimo in si razlagamo pri nas nizke cene naši živini. Povrh pride še pooblastilni zakon, ki dopušča zopet srbskim volom prestop srbsko-avstrijske meje, in proti kateremu ni glasoval od kmetov izvoljeni poslanec Nagel in za katerega je glasoval socialni demokrat Lukas, katerega so volili nemškoliberalni kmetje proti našemu kandidatu.

Kakor pri živini, tako je tudi pri železu. Uvoz železa v Avstrijo je otežkočen vsled visoke carine na tuje železo. Država je pač hotela štiti domače veleindustrije, ki proizvajajo železo, a pustila je tem železninarim baronom popolnoma proste roke, da povišujejo cene železnim izdelkom prav poljubno. Vsi ti avstrijski železninarški baroni imajo med sabo zvezo, kartel, s katerega pomočjo narekujejo odjemalcem kmetom, deloma tudi obrtnikom, cene železninam, ter si polnijo žepe z milijoni.

Ko je poleti lanskega leta sklenil praški mestni svet, da naroči cevi za praški vodovod iz Francoskega, tedaj je bila avstrijska javnost opozorjena na oderuški kartel avstrijskih železninarjev. Tako visoko so povišali železninarški baroni cene svojim izdelkom, da jim je začela Nemčija kljub visoki carini delati konkurenco in je avstrijski kartel sredi lanskega leta sklenil,

Podlistek.

Angelj.

(Danski spisal H. Ch. Andersen. Poslovenil Danimir.)

Kadarkoli umre na zemlji priden otrok, priljuje na zemljo angelj božji, vzame mrtvo dete v svoje naročje, razprostre svoja velika, bela krila, poleti z njim na vse one kraje, ki jih je ljubilo v življenju in mu natrga polno naročje cvetic, katere prinese Bogu, da bi tam razcvetele krasneje kot na zemlji. Dobri Bog pa pritisne vsako cvetko na svoje srce, tisto pa, ki mu ugaja najbolj, poljubi, in tako zadobi cvetka nankrat glasú, tako, da začne peti v neizmerni blaženosti.

Vse to je pravil angelj božji, nesoč mrtvo dete proti nebesom, dete pa je poslušalo kakor v snu. Plula sta skupaj nad onimi lepimi kraji domovine, kjer se je dete igralo tolikokrat, in prišla na vrtove, polne razkošnih cvetic.

„Katero pa si naj vzameva s seboj in jo zasadi v nebesih?“ je vprašal angelj.

Stal je tam vitek in prekrasen roževac, toda zla roka mu je podlomila nežno deblo, tako, da so zveneče vse njegove vejice, polne velikih, polrazvitih popkov.

„Ubogi roževac!“ je dejalo dete, „vzemi ga s seboj, da se bo mogel gori pri Bogu bolje razcveti.“

In angelj ga je vzel in poljubil dete, tako, da je odprlo napol svoja drobna očesca. Natrgala

sta nato še mnogo krasnih cvetk, a usmilila sta se tudi zapuščenega regrata in hudobne mačehice.

„Sedaj imava cvetic!“ se je radovalo dete in angeljček mu je prikimal, toda nista še letela kvišku proti Bogu. Bila je noč in tiho vse naokoli. Ostala sta v velikem mestu in stopala po najožjih ulicah, kjer so ležali kupi slame, pepela in raznovrstnih odpadkov. Ležale so tam črepije krožnikov, razbite sohe, cunje in stari klobuki, kar se ni ujemalo posebno lepo.

Angelj je pokazal na črepije starega cvetličnega lonca in na grudo zemlje, ki je bila izsuta, a še spojena s koreninami velike ovenele poljske cvetke, katera gotovo ni več hotela zeleneti in cvesti, pa so jo zato vrgli na ulico.

„Vzamem jo s seboj,“ je pravil angelj. „Med poletom ti povem, zakaj.“

In vzletela sta, angelj pa je pripovedoval.

„Tam doli v ozki ulici v nizkem hramu je živel svoje dni ubog, bolan fantek. Že od zibelke naprej je neprestano bolehal. Kadar mu je bilo najboljše, je mogel prehoditi malo izbo nekolikokrat ob berglah; to je bilo vse. Le malo je bilo dni v letu, ko so za pol ure prisijali solčni žarki v njegov vlažni podzemski hram.“

Ko je potem ubogi deček tako sedel in se pustil ogrevati od solca ter v svojih drobnih prstih, katere si je podržal pred oči, videl prosvitati rdečo kri, tedaj se je reklo: „Danes je bil na izprehodu.“ Poznal je zeleno pomlad v lesu le odtod, če mu je prinesel slučajno sosedov sin brstečo bukovno vejico, in to si je držal nad glavo ter zasanjal, kakor bi sedel kje pod sil-

nimi bukvami, kjer sije zlato solnce in prepevajo ptičice.

Nekega pomladanskega dne mu je prinesel sosedov fant tudi nekaj poljskih cvetk, med katerimi je imela ena slučajno še koreninice in zato so mu jo vsadili v lonec, ki je stal na oknu ob njegovi postelji. Cvetlica je bila zasajena s srečno roko, kajti začela je rasti, poganjati nove korenike ter je cvetela vsako leto; postala je bolnemu dečku najdragocenejši vrt, njegov edini zaklad tukaj na svetu; pridno jo je zalival in gojil in skrbel za to, da bi prisijal nanjo sleherni solčni žarek, ki je priplul skozi ozko okence; cvetlica je rastla pod njegovimi solzami, zanj je cvetela in duhtela, ter bila radost njegovim očem. K njej se je obračal v smrtni uri, ko ga je klical Gospod. Leto dni je bil deček že pri Bogu, leto dni je stala cvetlica zapuščena na oknu ter je konečno usahnila in zato so jo vrgli na ulico. In to je ta uboga, usahla cvetka, katero neseva sedaj s seboj, kajti ta cvetlica je povzročila revnemu dečku več radosti, kakor najbogatejši cvet na vrtu katerekoli kraljice.“

„Ali odkod to vse veš?“ povprašalo je dete, katero je nesel angelj v nebesa.

„Vem to,“ pravil je angelj, „kajti jaz sem bil ta bolni mali deček, ki je hodil ob berglah; dobro poznam še svojo cvetlico.“

Dete je sedaj odprlo popolnoma svoje oči ter se zagledalo v žarno in jasno lice angeljevo, v tem pa sta bila že v nebesih, polnih blažene radosti. Bog je pritisnil mrtvo dete na svoje srce, in v tem hipu so mu zrastle peroti, prav kakor jih je imel njegov angeljski spremljevalec. Bog

znižati ceno „Stabeisen“ - železa za 1 krono in surove pločevine za pol krone. Že o tisti priložnosti smo pisali sledeče: „Škandal je sploh, da se kartelom pusti odjemalce brezobzirno oropavati, kajti na leto pridela železninarski kartel 4.000.000 kvintalov „Stabeisen“ - železa in 600.000 kvintalov pločevine; če je tedaj kartel zdaj sam od sebe od zaslužka prepustil 4.300.000 kron, moramo pač reči, da obžalujemo odjemalce, ki nimajo sredstva, da bi kartel prisilili popustiti toliko, da pridemo na ceno, ki jo je železo res vredno in da se iznebimo cen, ki jih narekuje po svoje železninarski kartel in židovski milijonarji, ki so lastniki akcij.“

Treba je tudi pomisliti, da je od leta do leta cena železu rastla, železninarskim baronom pa je prihajalo delo vedno vredneje. Delavce so pomnožili sicer za petindvajsetkrat, a plaveži zmorejo sedaj dela za 138 krat več nego prej.

Tako plačuje ljudstvo lep davek na železo, najhuje ga čuti kmet. Dandanes primanjkuje kmetu delavcev, zato si mora nadomestovati njihove delavne moči s poljedelskimi stroji (mašinami). Zaraditega kmetu ne more biti vseeno, kako ceno ima železo. Izkusili pa smo, da poljedelski stroji v nobeni drugi agrarni državi niso tako dragi kakor pri nas vsled carine, ki znaša pri poljedelskih strojih pri 100 kg v Avstriji 15 K, na Francoskem K 850, na Laškem K 720, na Nemškem 5 K in na Ruskem K 450.

Najbolj čudno pa je, da morejo avstrijski tovarnarji prodajati kmetom v tujih državah svoje avstrijsko blago s carino in voznino vredeneje nego kmetom na domačih tleh. To je nekaj sličnega, kakor je zadeva s soljo, na kar je opozoril poslanec v zbornici naš poslanec Grafenauer, da je izven Avstrije naša avstrijska sol ceneja nego doma, kjer se pridelava. Pravi škandali!

Vrhtega podpira država te železninarske barone z dragimi naročili. Na leto potrebuje država do 7000 parov koles za železnične vozove in jih naročuje pri avstrijskem kartelu. Cena za eno kolo (1120 kg) znaša pri nas 465 kron. Isti fabrikat se dobi na Vestfalskem v Nemčiji za 300 mark (360 K). Nemški fabrikat so ponudili loko Dunaj blago 273 K, carina 145 K, voznina 22 K, skupaj 440 K, torej vsekako za 25 K vredneje. Avstrijski kartel, ki zahteva od države za ta izdelek 465 K, pa pošilja v inozemstvo isti izdelek za manj nego 360 K.

Tako torej skrbi za kmeta naša država, ki so jo krmarili nemški nacionalci, ki se še drznejo stopati pred kmeta in mu v obraz lagati, da so njegovi prijatelji, da so celo njegovi rešitelji. Da, naša agrarna država pod vlado nemških nacionalcev ni bila država za kmete, ampak država za nemške in židovske milijonarje.

Ustvaril se bo pri nas morda že v najkrajšem času kartelni zakon, ki bo varoval kmetске koristi in branil kmeta pred kartelnim oderuštvo. Kartelni zakon bo zasluga krščansko-socialnih politikov in ne najzadnje zaslug slovenskih krščansko-socialnih poslancev. Država naj ne masti nemških in judovskih posameznikov na račun vseh narodov v naši državi.

je pritisnil k sebi tudi vse cvetlice, toda ubogo suho poljsko cvetko je poljubil tako, da je takoj dobila glas in začela spevati z vsemi angelji vred, ki so krožili okrog Boga, nekateri od blizu, drugi v večjih krogih, in tako vedno in vedno dalje tja v neskončnost, toda vsi enako blaženo. In vsi so prepevali, veliki in mali, z dobrim in srečnim detetom in z ubogo poljsko cvetlico, ki je ležala usehla in pozabljena v smetju ozke, temne ulice.

Nemška posest v slovenske roke. Ljubljanski veletržec in deželni poslanec Ivan Knez je kupil grad Hartenstein pri Slovenjem gradu za 72.000 K. Zopet nov dokaz za naprednost kranjskih Slovencev in za gospodarsko zaostalost nemških nacionalcev, naj potem „štince“ javkajo, kakor hočejo. Koroški Slovenci smo pa še vedno ubožni, ker še velik del naših ljudi pleše nemško-nacionalno polko.

Admiral Roždestvenskij †. Umrl je 15. t. m. v Peterburgu na Ruskem iz rusko-japonske vojne znani ruski admiral Roždestvenskij, ki je bil, prisiljen v pomorsko bitko pri Cušimi, premagan od japonskega generala Togo. Rusko brodovje, ki ga je imel Roždestvenskij še na razpolago, se zdaleka ni moglo primerjati z japonskim. Roždestvenskij je bil zelo sposoben in drzen admiral ter se je posebno odlikoval v rusko-turški vojni leta 1877. Po strašnem porazu pri Cušimi je bil ujet. Ko se je vrnil v domovino, je prišel pred vojno sodišče, ki pa ga je oprostilo.

Ponemčevanje uradov v Borovljah.

Pred nedolгим časom je ljubljanski „Slovenec“ prinesel to-le sliko ponemčevanja uradov v Borovljah:

V ponemčevanju uradov na Koroškem si je visoka c. kr. vlada tekom zadnjih let izdelala svoj popolnoma po načrtih izveden sistem. Vsak najmanjši sluga ali pisar na pr. vé, da sme zabavljati čez naše ljudstvo in da se mu še grdega pogleda od višjih zavoljo tega ni treba bati. Nasprotno, hujski zabavljaj, prej avanzira. Zlasti pri nas v Borovljah smo tako srečni, da še enega slovenščine popolnoma zmožnega uradnika nimamo v naših uradih. Sodnik je Nemeč, zvest pristaš „Schulvereina“, avskultant pa še toliko ne zna slovenski kakor prvi. Tudi c. kr. notar je Nemeč. Nekaj posebnega pa je uradništvo na tukajšnji davkariji. Dvorni svetnik Chiari je cirklal tako dolgo okoli tega urada, da ga je res izpraznil vseh slovenskih in zmernih nemških uradnikov. Prvi je šel kontrolor Žvan, njegovo mesto zasede Nemeč. Dolgoletni napis na vratih „Ne trkajte“ je moral v stran, ker so Borovlje „nemške“!

Prejšnjemu davkarju Hotujecu, ki ga je cel okraj spoznaval kot nepristranskega moža in vestnega uradnika, je vpričo nižjih očital „sloveniziranje“, ker je strankam odgovarjal na pozdrave z „Dobro jutro“. Zaslužni mož, ki je celih 40 let v največjo zadovoljnost in brez vsakega ukora opravljal svojo službo, je po prihodu kontrolorja Eberwein-a, ljubljence Chiarijevega, razkričan kot Slovenec, klerikalec in bogve, kaj še vse. Chiari mu je očital tudi, da ni pri „Südmarki“ in „Schulvereinu“. To kršenje osebne prostosti je dobrasrčnega moža globoko užalilo, podvrigel se je sili in šel.

On je bil zadnji Slovenec v uradu, pod njim smo imeli še svoje pravice in nihče nas ni žalil. Njegov naslednik je trd Nemeč, kontrolor po lastni izjavi ne zna slovenski in tudi govoriti noče. Praktikant in sluga pa še manj. O teh dveh, praktikantu in slugi Durchschlagu, se naj tukaj javno pribije, da se v c. kr. uradu norčujeta iz slovenskih pobotnic. Besede „bindiš“ morajo stranke po tucatih požirati. Gospod hofrat, lepa hvala za take uradnike! V celem uradu še enega človeka ni, ki bi razumel slovensko pobotnico! Potem pa še tiste posmehljive opazke od strani slug in praktikantov! Daleč smo prišli, da nas taki ljudje nemoteno smejo zasramovati in smešiti v c. kr. uradu. Ali so davkoplačevalci zavoljo teh ljudi, ali oni zavoljo nas?

Še ni poravnana prva krivica, pa se že čez drugo moramo pritoževati. „Nemški“ poštar Vidovič, pod katerega komando se je mnogokaj zanimivega dogajalo na boroveljski pošti, se je preselil dalje.

Da pa pozabimo na strašne udarce, ki nam jih je dajal dan za dnevom, dala nam je c. kr. vlada provizorično Slovenca na boroveljsko pošto. Bil je edini Slovenec na pošti, zdaj pa mora tudi ta vstran, ker je c. kr. vlada čutila potrebo, da še tudi to mesto izpopolni z Nemcem. Borovlje so torej za en urad bolj nemške. Ne protestiramo samo zato proti temu imenovanju, ker se naše uradnike očito prezira in namenoma važna mesta podeljujejo za slovenski kraj nezmožni osebi, ki ne pozna naših potreb in prezira naše pravice, ampak ker je že naravnost škandal, da imamo polno pošto žensk in obojba, ki vsi skupaj še ne vedo, kje je Zilska dolina na Koroškem. Visoka vlada, hvala lepa za udarec, vedi pa, da tihi ne bomo, če nam že jemlješ naš denar in našo kri, daj nam tudi naše pravice. V tej zadevi morajo spregovoriti naši poslanci!

Koroške novice.

Neverjetno pa resnično! Tako pišejo „Fr. Stimmen“, ker zastopa g. dr. Brejč g. Julija viteza pl. Reinerja. Res neverjetno! In nacionalci še farbajo svet, da hočejo s Slovenci živeti v miru! Nam se zdi, da Bienertov ukaz na pravosodnega ministra, da naj z vsemi sredstvi zatre bojkotno gibanje, ne velja za Koroško ali vsaj ne za našega državnega pravdnika. Gosp. državni pravdnik, kdaj boste ščitili tudi Slovence? Je namenjen Bienertov ukaz samo za Slovence? Sploh se nam zdi jako čudno, da dobivajo „Fr. St.“ vsako vest iz sodnih dvoran o g. dr. Brejcu takorekoč toplo. Ali imajo upogled v sodne akte, ali so v zvezi s sodnijskim obojbjem? Kaj porečeta k temu predsednik deželnega in predstojnik okrajnega sodišča?

Šolske vesti. Za podučiteljico v Prevaljah je imenovana učiteljska aspirantinja Pavla Mayer. Nadomestovati je šel iz Škocijana na šolo v Že-

lezni Kapli podučitelj Ernest Ertl. Kot pomožni učitelj je nastavljen v Bistrici na Zili vpokojeni nadučitelj Lovro Doržan. Razpisani sta nadučiteljski mesti na dvorazrednicah v Lipi pri Vrbi in v Melvičah (nova šola). Znanje slovenščine se zahteva.

Slovenske vozne listke v Celovec izdajajo v Trstu. „Štince“ vprašujejo, ali je Trst slovenski? Revščina! Nacionalci menijo, da mora biti ves svet tako zagrizen in nestrpen kakor so uradnice na celovski železnični postaji!

Poskušen samomor. V nedeljo, dne 17. t. m., je skusil neki Henrik Veit v Kolmanovi gostilni pri Celovcu izvršiti samomor, s tem, da je razkrojil v vodi karbid. Vdrli so v sobo in prepeljali nesrečneža z rešilnim vozom v bolnišnico.

Za revno ženo na Radišah so darovali: Jenšar v Večnivasi 2 kroni, neimenovan 2, Režika in Jera Trunk na Jezerskem 2, Luka Veršek, župnik v p. na Jezerskem 2. Hvala!

Celovec. K lutriš-veri so prestopili tukaj Franc Winklhofer, mestni stavbni adjunkt, Herman Krauth, urednik pri „Freie Stimmen“, in Nace Dreer.

Borovlje. (Če noče, tudi prav.) Ravno pred enim letom je opozoril nekdo v „Miru“ trgovca Maurerja, naj odstrani nemške trakove, katere je imel izobešene v oknu, ter namignil tudi na posledice, ki bi jih to izzivanje lahko imelo. Danes obhaja ta trgovec, oziroma njegov naslednik, menda obletnico, kajti zopet ni našel med svojim blagom kaj boljšega, kakor ravno one frankfurtarske trakove, ki jih je razstavil v oknu. Menimo, da ta gospod noče slovenskega denarja, ker ni odstranil Slovence izzivajočih trakov. Pa naj nikar ne misli, da ne bomo mogli kupiti blaga! Imamo vendar v Borovljah slovenskega trgovca, g. Renko, ki se trudi, ljudem dobro postreči; pa tudi konsumno društvo je na dobrem glasu. — Le malo bolj se držimo gesla „svoji k svojim“.

Iz Borovelj. (Čemu imamo žandarje?) Tako se mora vprašati, kdor izve sledečo dogodbico. Dne 24. dec. l. l. zjutraj proti 7. uri sta počila v grabnu zraven Mlinarja v Resnici zaporedoma dva strela. Strelec je moral v smeri proti Mlinarju streljati, kajti „šreteljni“ so se, kakor bi pest peska vrgel, vsuli čez Mlinarjevo dvorišče in deloma v nekih plankah obtičali. Ravno takrat je prihajal od nasprotne strani proti Mlinarju neki delavec in je velika sreča, da je za kakih 8 korakov prišel prepozno. V bližini, kamor so šreteljni padli, je delal tudi neki drug delavec. Mlinar je naznanil dogodek takoj žandarmeriji, pa glej, dasi so priče tukaj, se do danes menda še ničesar ni zgodilo. Sicer so prišli žandarji enkrat ponoči ogledovat, ko seveda radi teme nič videti ni bilo mogoče, vzeli so s seboj tudi en šretelj, ki ga je delavec pri plankah pobral — odtedaj pa je vse tiho. Ko je Mlinar čez dalje časa pri žandarjih vprašal, kaj je, se mu je reklo, da naj gre ven na sodnijo tožiti, na sodniji pa se mu je zopet reklo, da tja še nič ni naznanjeno in da naj le gre nazaj k žandarmeriji. Ali bo res že zaradi takih malenkosti treba domobranskega ministra interpelirati? Prosimo deželni žandarmerijski komando, da se za to stvar zanima. Mi je ne bomo izgubili izpred oči.

Podljubelj. (Odgovor na „Freie Stimmen“.) V zadnjem času je čutilo neko duhovito tepče potrebo, da se na jako grd način, kakor je pri „Freie Stimmen“ že navada, obregne nad našimi delavci. Prvi dopisek je očitno napisan iz nizkoobrekevalnega namena, da pred širnim, zlasti nemškim svetom, očrni našo pošteno in skozinskoz mirno delavstvo kot neko nahujskano in neotesano druhal. „Freie Stimmen“ dobijo na laži popravek. V veliki zadregi — prav se zgodi klepetulji — se pred svojimi bralci s tem poskušajo postaviti v boljše lučko, da še pred popravkom pišejo o Podljubelju, da je bil in je še dobro nemško in napredno misleč, zdaj vlada rdeča barva, „ist aber den Deutschen nicht unfreundlich gesinnt“ (Nemcem ni sovražna). Ti ubogi urednik, ki mora take nasprotujoče vesti natisniti v svojem listu; pa bralci tega itak ne opazujejo. Mi pač razumemo in že dolgo vemo, kar se Nemcem šele zdaj polaga v jasli, namreč, da se „soci“ in „naci“ (Nemeč) tepeta samo na videz, za zaprtimi vrati pa sta si dobra prijatelja. „Wie der letzte Wahlgang gezeigt hat“, hvalijo se „Freie Stimmen“. Slovenski „soci“ si kaj rad oblači „mednarodno“ suknjo, v resnici pa ga vedno najdeš pri močnejši nacionalni sapi. V Trstu hodi z Lahji, v Ljubljani s Slovenci, na Štajerskem in Koroškem z Nemci, z eno besedo, kjer več nese, tam je soci narodnjak. (Veliki socialdemokrat in slovenski pisatelj Kristan govori na pr. v slovenskih Borovljah samo nemško). Da je torej podljubeljski soci „gut deutsch“, je potemtakem samoobsebi razumljivo in kolikortoliko tudi res.

Ni pa resnično, da bi naše društvo bilo v krizi, če tudi „Drajarja“ navajate za pričo. Pustite Drajarja pri miru. Drajar je vedno bil in je zanesljiv Slovenec, ki se nikdar ne bo dal izrabljati za kako krivo pričevanje o nas. Za to je Drajar preponosen in prepošten, stara slovenska korenina! Pisanje v „Freie Stimmen“ je po naših mislih le ponižna želja, če se bo spolnila, vemo samo mi in tisti, ki od blizu opazuje naše delo. Pa še na nekaj moramo odgovoriti. Kakor je pri majhnih listih že navada, da svojo ničevost in slabost z velikim krikom skušajo prikriti, tako se tudi „Freie Stimmen“. Silno napihujejo in kvantajo o nekem „dobičku“, ki ga „rodarji“ prinašajo v naše kraje. V svojem več kot neumnem patosu celo pozivljajo: „Dol toraj s klobukom pred plemenitimi (sic!) rodarji.“ Slovenski delavec in kmet, le hitro potegni pred vsakim rodarjem kapico z glave in poklekni lepo tiho v sneg, tako hoče namreč nemški list. Vsaka reč ima svoje meje, naj bi jih imela tudi „brezmožganost“ v „Freie Stimmen“. Resnici na ljubo povemo, da prav nič ne dvomimo, da na pr. „Deutsch Peter“ in „Karavankenhof“ ne bi imela kakih kronic zaslužka od njih; vse drugo ljudstvo, gostilničarji kakor obrtniki, pa nimajo od „plemenitih“ rodarjev prav čisto ničesar, še gledati mora vsak, da se pravočasno reši, če od raznih „geistov“ navdahnjeni rodarji kakor divji lovci brezobzirno pridrve z gore skozi vas. Gospod dopisnik ali informator, mi že vemo kje vas moramo iskati, to je naš odgovor na napade.

Slov. Plajberg. (Kaj bo, osel je prodan?) Kakor je cenjenim bralcem „Mira“ še gotovo znano, je imel svoj čas p. d. Bošte v Podnu osla. Toda nihče ne sme misliti, da bi ta osel bil kaka vsakdanja žival, ker tega so imeli v mislih pri sodnji v Borovljah, celi Plajberg in Podljubelj ga poznata in še „giftna krotka“, katera napada vedno le rajše črno barvo kakor sivo, ga je parkrat omenila. Sina Boštetovega soseda je tudi ta osel obrcal radi tega, ker ga je fotografiral na neko veliko plahto. Ravno tega osla so naši nemškutarji namenili za izselitev našega občinskega tajnika iz občine. Pisali so namreč nekoč v „Štajercu“, da p. d. Bošte samo zato še „špara“ osla, da bo z njim vlekel občinskega tajnika in njegov „kofar“ iz občine, ko bodo oni vrgli slovensko gospodarstvo občine Slov. Plajberg. Toda našel se je za imetnega osla kupec, Bošte ga je prodal in radovedni smo, kdo bo vlekel zdaj občinskega tajnika in njegov „kofar“ iz Slov. Plajberga, kadar postane nemški?

Slov. Plajberg. (Politična strast.) Najekovec v Slov. Plajbergu je nedavno hotel kupiti po svoji 12letni hčerki šolsko knjigo pri namestniku šolskega načelnika, ker je šolske potrebe dobil vsak drugi otrok — razen nekaterih slovenskih otrok — pa je ni dobil. Že večkrat se je tudi pripetilo, da je prišel po kako šolsko reč kak otrok slovenskih starišev in je ni dobil, ker je „metodi“. Ali zato plačujemo šolske doklade — brez izjeme, če smo „metodiji“ ali ne — da se nam namestnik šolskega sveta roga, ko hočemo imeti za denar šolsko knjigo in da nam po nemškutarski navadi kljubuje?

Iz Roža. (Kako se znajo nasprotniki maščevati.) Že več let so vozili kmetje iz neke vasi v rožeškem okraju les za nekega nemško-nacionalnega gospoda, in njegov oskrbnik je bil z vozniki vsekar prav zadovoljen. Zato jim je tudi za letos obljubil vožnjo lesa. Ko so pa poslali letos vozniki kmeta zastopnika k njemu, da bi se pogovoril z njim zavoljo vožnje, ga je ta „visoki“ gospod dokaj neprijazno sprejel ter izjavil, da od zadnjih občinskih volitev teh kmetov več ne pozna ter da z vožnjo letos nič ne bo več. Posebno se je jezil nad kmetom P. ter je trdil, da je ta najbolj zakrivil poraz nemškutarjev pri občinskih volitvah. — Tako je torej ta visoki nemški gospod snedel kmetom zaslužek ter jim je s tem povzročil precejšnjo škodo, ker si drugod niso oskrbeli vožnje za letos. Toda s takim ravnanjem ne bo nikdar pridobil kmetov na svojo stran in če misli, da je samo kmet P. zakrivil, da so nemškutarji propadli pri volitvah, se zelo moti. Vzrok tiči drugod. Slovensko ljudstvo se je že davno naveličalo nemškutarskega jarma in slabega gospodarstva v občini ter nikdar ne bo prodalo svojega prepričanja za par kronic. Tako ravnanje kaže nemško „prijaznost“ v pravi luči.

Kostanje. (Na časti žaljenega) se je čutil bivši tukajšnji učitelj Šistl ter spravil na zatožno klop posestnika Tomaža Kuhling p. d. Lajtenbaura, radi prestopka po § 488 radi žaljenja časti. Kdo je neki g. Šistlnu v Žrelec zanesel pošto, kaj se o njem na Kostanjan govori? Menda je prizadeto tukajšnje županstvo oziroma njegov vodja g. nadučitelj Lesjak; dasiravno je ta bil poklican pred sodnijo kot glavna

priča za g. Šistlna, vendar se g. c. kr. sodnik ni mogel prepričati, da bi bil Lajtenbauer kriv. Obravnava je bila preložena na 11. t. m. v svrhu zasljanja nadaljnih prič. A glej! Dan pred obravnavo je g. Šistl umaknil tožbo. Vprašamo, kdo dela občanom skrbi in pota?! In zakaj je pa moral, kakor lansko leto Kašnik, letos zopet na zatožno klop?

Od Baškega jezera. (Beljaški gospodje hočejo.) Iz našega kraja dobivaš, dragi „Mir“, redkokdaj kakega poročila, kakor bi pri nas bilo vse mirno. Temu pa ni tako. Bijemo tudi boje. Pri zadnjih občinskih volitvah so zajahali konjička gotovi ljudje, kojih prva in največja skrb je zidanje nove šole, ne meneč se za to, da še nimajo prostora za njo, da ni denarja, da so ljudje pri nas revni, da pri nas posestniki le še visijo na svojih posestvih. Novo šolo in več razredov hočejo na vsak način le zato, da ustrezijo beljaškemu gospodom, ki jim napreduje pomenčevanje naših otrok vse prepočasi. Zakaj bi mi kmetje za šolo žrtvovali tako ogromne stroške, če pa dve tretjini naših otrok ne zna brati slovenski, ko zapustijo šolske klopi? Ali naj se še navdušujemo in plačujemo za šole, ki učijo tisoče in tisoče naših otrok sovražiti naš jezik in tep-tajo to, kar je nam slovenskim očetom sveto? Kaj takega vendar noben pameten človek ne more od nas zahtevati! Dokaz, kako vzgojujejo naše šole, je naš župan, ki ne pozna svojega materne jezika. Saj se je izrazil v neki družbi, da je pač grdo, zatajiti svoj materni jezik, da pa naša pismena slovenščina ni naš materni jezik, ampak je le hrvaščina. Čuden sad naših šol! Zakaj potemtakem tudi Švičarji, Prusi, Nemci iz Štajerske ali Koroške, ki ne govore pismene nemščine, ki se je nauče šele v šoli, ne pravijo, da pismena nemščina ni njihov materni jezik, ampak le dialekt, ki ga govorijo v svojem kraju? Šola stori pri njih svojo dolžnost, pri nas pa je niti v taki meri ne stori, da bi vsaj župan vedel, kateri jezik je njegov materni jezik, ki se ga ne sme sramovati. Hrvatje imajo vendar drug pismeni jezik kakor mi Slovenci! Dokler bomo imeli take šole, kakor jih hočejo zdaj beljaški gospodje, nas tujci ne bodo spoštovali, ker bomo ostali to, kar želijo naši politični nasprotniki, ostali bomo namreč ljudje brez izobrazbe, odvisni od vsakega škrica in nazadnjaki. Izobrazbo napredek in svobodo more prinesiti le šola, ki bo učila naše otroke ne samo nemški blebetati, ampak tudi misliti in se res kaj naučiti, torej šola, ki bo učila na podlagi slovenskega jezika. Pač hudo je že zaslepila sedanja šola nekatere naše ljudi, da verjamejo, da je za nas dobra taka šola, ki jo želijo naši stari — sovražniki. Zares najboljši dokaz za naše poneumovalnice.

Beljak. (Špeh je zmagal.) Kakor vsako leto, je bil tudi letos 11. t. m. semenj Sv. Treh kraljev jako dobro obiskan, na katerem naši rojaki, bratje Kranjci, prodajajo slanino. Slišal sem sicer iz nasprotnih ust, da so „ta štramtajč“ sklenili, slovensko blago bojkotirati, toda pri pogledu izvrstnega kranjskega blaga je zibnil ta naklep, in popoldan je bila vsa slanina razprodana, čeravno so občevali Kranjci s kupovalci samo slovenski. Kako narodno zavedni in posnemovanja vredni so naši bratje, se je pokazalo, ko je vprašala neka gospa po ceni nemški. „Niks tajč špeh“! zakliče na glas Kranjec in se obrne od nje. Toda gospa le stoji in gleda v špeh in poznalo se ji je, da bije hud notranji boj. Nankrat se ji razjasni lice in — špeh je premagal; vpraša ga prav prijazno slovenski, ali ga ji hoče prodati. Kmetje, Slovenci, vzemite si v zgled ta dogodek. Ta kmet je tako stanovit in ponosen na svoj jezik, da še kot prodajalec ne zataji svoje materne besede, mi se pa kot kupci sramujemo biti Slovenci in raje tolčemo tujo nemščino. Vsak zaveden Slovenec ima v prodajalni zahtevati slovenski; ako se mu ne postreže, si pa naj poišče drugo. S tem koristi naši stvari, ker pride na ta način slovenski živelj v mestu do veljave, v drugi vrsti pa pridejo slovenski sotrudniki do veljave in kruha.

Bištrica na Zili. (Ponesrečil se je.) Mlad fant je vzel iz omare flobertko, ki se je sprožila in ranila mladeniča v spodnje telo. Prepeljali so ga v beljaško bolnišnico, kjer je čez pet dni umrl.

Podkarnos. (Podpore nočejo.) Skoro vse občine so podpisale prošnje na ministrstvo za podporo pri nakupovanju krme za živino, katero naj bi g. poslanec Grafenauer izposloval. Tudi žrelska občina se je pozvala, naj podpiše tako prošnjo. Menda v Žrelec ni potrebnih posestnikov, ki bi take podpore potrebovali; kajti občinski atejji se niso upali podpisati slovenske prošnje. Za naše slovensko ljudstvo se pač le sami Slovenci znajo potegovati.

Slov. Šmihel. (Lutriš je postala.) Marija El. Nagele, zakonska hči šolskega vodje

Martina Nagele in njegove žene Marije roj. Werkl, rojena v Slov. Šmihelu dne 1. avgusta 1885, je izstopila iz katoliške cerkve in postala „lutriš“.

Orglavec iz Podjune vprašuje:

1. Kdaj se bodo koroški slovenski orglavci združili?

Kadar jih pokličejo mehachi pod orožje!

2. Kdaj bodo zopet sklicali svoj shod?

Kadar bo David zopet na strune prekal!

3. Kje bodo pa zborovali?

Doma za razbeženo pečjo!

4. Kdo jih bo pa vabil?

Smrt s kosom!

Ruda. (Strah pred izobraževalnim društvom.) Na željo nekaterih udov je odbor sklenil prvo mesečno zborovanje v letošnjem letu prirediti na Rudi. Zaradi tega se je odbor obrnil na tukajšnje gostilničarje z vprašanjem za prostor. Ali čujte in strmite! Najprej je odbor vprašal g. Rošerja, gostilničarja na pošti tik cerkve, ki je za ta čas še odklonil. Zatem je vprašal odbor pri Škofu. Ta je pa odgovoril, da sploh nobene „versamlunge“ ne dovoli. To si je treba zapomniti. Potem je vprašal še gostilničarja Faštl, ki je še vedno veljal za našinca, toda to pot se je izgovarjal, da nima toplih sob, v katerih bi bilo mogoče sedaj po zimi zborovati. A pozneje smo izvedeli, da bo imel ravno tisti dan tamkaj ruški fajerber svoj bal. Temu se ne čudimo; saj se fajerberkarji včasih segrejejo pri kakem ognju, zavoljo tega morejo tudi po zimi gasiti v mrzli sebi brez peči. V vseh zgoraj omenjenih gostilnah so se že vršila različna zborovanja, kakor zborovanja bauernbunda, socialdemokratska zborovanja, ravno tako je bil tudi ustanovni shod podružnice zloglasnega nemškega šulferajna pod vodstvom tukajšnjih učiteljev. Vsa ta zgoraj omenjena zborovanja so naši gostilničarji sprejeli z razprostrtimi rokami, za krščansko društvo pa nobeden nima prostora. To si je treba našim somišljenikom zapomniti! Iz vsega tega je jasno, da društvu ne preostane drugega, kakor zopet zborovati v gostoljubnem župnišču, čeravno nam zmiraj naši nasprotniki očitajo, da se skrivamo po župniščih in si ne upamo v gostilno med ljudstvo. To je pa gola laž, ker je naše društvo v pretečenem letu vedno zborovalo v gostilnah, pa smo bili vsekdar in povsod gostoljubno sprejeti zavoljo našega mirnega in dostojnega obnašanja. Na zborovanje vabimo tudi nasprotnike!

Prevalje. (Nemški vandalizem.) Pred nekaj dnevi sem prišel v tukajšnjo gostilno, kjer se prav radi zbirajo naši nemški in nemškutarski bratci. Sedel sem pri čaši piva, kar prisede k meni četvorica nemčurskih junakov, ki so bili izpočetka z menoj jako prijazni, ko sem si pa hotel prižgati smodko s slovenskimi vžigalicami, so se menda zbal za slamo v svojih glavah, da se ne zaneti od izbornih slovenskih vžigalic in skočili so name, mi jih iztrgali iz rok, jih po-teptali z nogami, potem pa so mi hoteli vsiliti svoje „südmarkovske.“ Ogorčen nad tako surovostjo sem plačal pivo in odšel iz one družbe, ki se ponaša s svojo nemško kulturo, ki je res nemška oziroma nemčurska, a tako imajo tudi afrikanski Hotentotje, če ne boljše. Sramujte se!

Prevalje. (Frankfurtarske čaše.) Ako greš mimo trgovine tukajšnjega trgovca R. Zimmerla, zapaziš v izložbi čaše s frankfurtarskimi barvami in raznimi junaškimi napismi. Ta trgovec, ki živi od našega denarja in je od nas Slovencev popolnoma odvisen, se nas drzne izzivati z izdajalskimi frankfurtaricami! To si hočemo zapomniti. Sicer je imel v izložbi nekaj časa tudi nekaj slovenskih čaš, ki jih je moral menda na povelje kakega nemškega privandranca odstraniti, a vse to ga ne opravičuje, ker smo na slovenskih tleh in se ne damo izzivati od človeka, katerega mi živimo, ne pa par tukajšnjih nemških zagrizencev, katerim itak ni za čaše, ampak le za „pir“.

Prevalje. (Mrliško ogledovanje.) Naš zdravnik, dr. Schwab in tukajšnji dacar, ki ogleduje mrlične namesto guštanjskega zdravnika, sta res komodna moža, kajti namesto da bi hodila mrlične ogledovat na njih dom, sta za pečjo in jih ogledujeta šele pred cerkvijo neposredno pred pogrebom. Ali ni tako ogledovanje docela nepostavno in morda celo nevarno? Navidezna smrt je mogoča in da se pride temu v okom, je oblast odredila ogledovanje mrličev, ki pa se mora izvršiti na domu, drugače je brez pomena in odveč. Radovedni smo namreč, kaj bi se zgodilo z našima ogledovalcema, če bi ju zabili živa v krsto, ju nosili ali vozili potem po cele dve uri in še več po gričih in dolinah k Fari? No, mi bi potem ne dvomili o resnični smrti. Če si gospoda upata, naredimo lahko poskus. Mrliško ogledovanje se mora izvršiti na domu in naj si je ta tudi oddaljen. Zato v prihodnje nikakor ne

bomo več trpeli, da bi se naši rajnici ogledovali neposredno pred pogrebom, ker pameten človek uvidi, da je to nepotrebno in indecentno, ker se vendar ne spodobi, da bi se vdrugeč zabijala krsta pred očmi sorodnikov in se tako pomnoževala njih žalost. Ako kompetentna oblast tega ne prepreči in če se ponovi še kak tak slučaj, bomo storili proti temu početju druge korake.

Več prizadetih.

Farska vas pri Prevaljah. Po dolgem času je nastalo pri nas zopet jezero, in sicer tik pred našo šolo, ki je pa v sedanjem mrazu seveda zamrznilo. Ubogi otroci morajo čez jezero v šolo ter iz šole in resno se je bati, da si kateri ne razbije glave ali se drugače pohabi. Naš župan je za to seveda slep in ne ukrene ničesar, da se zabrani morebitna nesreča. Modern župan!

Spodnji Dravograd. (Razno.) Dne 6. t. m. je pogorela hiša Franc Šlegla p. d. Kotnika na Viču z žitom in drugo opravo. V nevarnosti je bila vsa vas, a se je sosedom in požarni brambi posrečilo, zabraniti še večjo nesrečo. Škode je 4000 kron in je posestnik, ki je ravno hotel prestopiti k drugi zavarovalnici ter zato zdaj ni bil zavarovan, potreben in vreden podpore. — Dne 13. jan. je po daljši hudi boleznii umrl gosp. Karol Henke, restavrater pri koldvoru, star 55 let. Pogreb je bil dne 15. t. m. ob zelo obilni udeležbi na pokopališče v Črnečah. N. v m. p!

Torba za nasprotnike.

Meščan se jim smili, naš kmet pa ne.

„Freie Stimmen“ javkajo, da smejo slovenski odvetniki vlagati pri c. kr. okrajnem sodišču v Celovcu slovenske tožbe, hujskajo koroške poslance, da naj naredijo konec „babilonski jezikovni zmešnjavi“ in utemeljujejo to s trditvijo, da imajo s tem nemški trgovci v Celovcu škodo, ker si morajo najeti odvetnika, ker sami ne razumejo slovenski. Aha, viš, viš! Kako je vendar potrebno znati slovenski. Zahteva, da se naj slovenske vloge zavračajo, ker nekateri celovski Nemci ne znajo slovenski, je prav nemškonaacionalna, predrzna in neumna. Pomeni ravno toliko, kakor če bi Slovenci zahtevali: Ker ne razumemo vsi nemški, naj sodišča odklonijo vse nemške tožbe in vloge! „Štimcam“ se smili trgovec, ki je moral najeti odvetnika zaradi 12 K, ne smilijo se jim pa prav nič naši kmetje, ki se morajo na stotine zatekati k odvetnikom, da jih pri nemških razpravah zastopajo, če sami ne znajo dovolj nemški.

Pa se še hlinijo, da hočejo naceljni na Koroškem živeti s Slovenci v miru. Razumemo! V takem miru, v katerem bi Nemeč imel vedno dobiček, Slovenec pa škodo, zraven pa bi naj bil — miren.

Strašno se nam gabi!

Marsikaj smo že videli in doživeli, kar se nam je gnusilo. Pred nobeno stvarjo pa se nam ne gabi tako, kakor če nemškutarski učitelj, ki hajla na vse pretege in hujska ljudi, denuncira svojega slovenskega tovariša ali tovarišico, ker noče pljuvati v lastno skledo, ker ne mara nositi na čelu sramotilnega znaka efijaltstva. Ali je tem ljudem zamrl že vsak čut za pravico in dostojnost? Slovenski učitelji bodo morali ubrati vse druge strune! Dozdaj je bila navada, da so nemškutarski učitelji izključevali slovenske, značajne učitelje iz svoje srede. Od zdaj zanaprej pa naj delajo narobe. Nemškutarski učitelj — denuncijant, naj ne omadežuje s svojo prisotnostjo neomadeževanega značaja slovenskega učitelja — trpina. Koroški Slovenci! Kakor se nam gabi nemčurski učitelj, tako spoštujmo značajnega slovenskega učitelja! Saj nima drugega na svetu nego našo ljubezen, ki ga v težkih urah bodri, podpira, mu podžiga pogum. Denunciant, ki hoče takemu značaju škodovati, pa ne zasluži našega pogleda!

Od nekod. (Weiß ist Trumpf!) V nemčurskih očeh je vse, kar se zove Slovenec, „črno, nazadnjaško“. V politiki še niso toliko dozoreli, da bi vedeli, da smo koroški Slovenci v resnici mnogo naprednejši nego oni, ki nas „črnici“ zmerjajo. Kdor dela za narod in pospešuje svoj materni jezik, temu se mora pripoznati v prvi vrsti priimek „napreden“. Kdor dela za to prevzvišeno svetinjo, ne more biti nazadnjak. Poglejte in vprašajte pristne Nemeč, ako ni tako. Kdor pa zapusti svoj narod in zataji svoj materni jezik, ta mora imeti črno dušo, mora biti črn do mozga in kosti! Taki ste vi, nemčurji! Črni skoz in skoz! Svet se suče — črno postaja belo — belo pa črno. To si dobro zapomnite in zamašite si eno uho, da ne uide pri drugem ven, kar na prvem slišite.

Gospodarske stvari.

Apneni belež na drevju.

Apna pri sadjarstvu ne smemo podcenjevati. Ako prebelimo debela z apnenim beležem, razderemo mnogobrojnim škodljivim žužkom njihova skrivališča, vsled česar se uniči marsikako jajčece za ljubem in mahom.

Drevo dobi zdravo, gladko kožo, ki lahko kljubuje vremenu, pa tudi različnim rastlinskim in živalskim zajedavcem. Tudi proti ostremu zajčjemu zobu je apno izdatno varstvo, obenem pa zamori mah in lišaje, ki se odslej ne morejo več šopiriti po zdravem lubju.

Ako oštrcemo (poškropimo) sadna drevesa na spomlad z apnenim vodo, je to dobro varstvo proti škodljivcu cvetoderu.

Pa tudi pri zdravem drevju ni beljenje z apnom prav nič odveč. Izvrstno služi posebno ob takih letnih časih, v katerih se vreme in gorkota nenadoma močno spreminja. Pri zgodnjih sadnih vrstah, ki bi jim lahko spomladanski mraz ponoči močno škodoval, oziroma jim kaka pozna slana pokončala vse cvetje, moremo s pomočjo apna zavleči klitje in cvetje za 10 do 14 dni.

Dobro sredstvo je apneni belež tudi zato, da se ne napravijo vsled mraza v skorji razpoke in ozebla mesta, ki nastanejo na ta način, da se začne ob prav toplih poznozimskih dneh sok dvigati v svojih stanicah, na to pa pride nekaj prav strupeno mrzlih ur in sok zamrzne v celicah, kojih stene popokajo in celice poginejo. Bela apnena barva solnčne žarke tako krepko odbija, da se sok ne začne niti pretakati. Slednjič varuje apnena bel drevesna debela tudi proti škodi prehudе poletne vročine.

Najpripravnější čas za beljenje je pozna jesen ali pa spomlad, par tednov predno začne drevje poganjati. Pa tudi zdajle pozimi s pridom belimo. Za belež ne rabimo nič drugega, nego sveže nagašeno apno, 4 do 5 kg na 100 l vode, zraven pa je dobro še pridejati ¼ kg bakrene galice.

Druge primesi, kakor ilovico, goveje blato, pepel, petrolej, kri in podobne, nekateri priporočajo, drugi zopet popolnoma zametavajo, češ, da se s tem zamašijo dihalne luknjice, vsled česar ne more skorja redno oddajati na eni strani ogljenčeve kisline in sprejemati kisleca, to je dihati, na drugi strani pa ne redno sprejemati ogljenčeve kisline in oddajati kisleca, to je asimilirati.

Predno belimo drevje, ga je treba temeljito osnažiti. V ta namen nam služi drevesna strgulja in pa posebna krtača, ki ima ščetine iz žice. Seveda je treba pri tem nekoliko paziti, da strgajoč staro skorjo ne ranimo spodnjega zelenega lubja. Sicer si lahko več škodujemo, nego koristimo. Za obstrgavanje in krtačenje debel in vej je najboljši kak bolj moker dan v jeseni, za beljenje pa zberimo kak suh dan, ko ne zmrzuje. Mladih drevesec seveda ne bomo drgajšali s strguljo, tu izpolni svojo nalogo najbolje žičnata ščet. Belimo pa najbolje z navadnim zidarskim čopičem.

Društveno gibanje.

„Katehetsko društvo“ ima sestanek v četrtek, dne 28. januarja t. l. „pri benediktincih“ v Celovcu. Na sporedu je razgovor o besedilu zgodb za prvence. Začetek točno ob 2. uri popoldne. K prav obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Občni zbor „Bisernice“. I. koroško tamburaško društvo „Bisernica“ v Celovcu vabi na občni zbor, katerega priredi v soboto, dne 30. januarja 1909, ob 8. uri zvečer, v gostilni pri „Zlatem studencu“ po sledečem sporedu: Pozdrav predsednika, poročila tajnika in blagajnika, volitev odbora, slučajnosti, prosta zabava s petjem in tamburanjem. Odbor.

Slov. kat. izobraževalno društvo za Šent-Janž in okolico priredi v nedeljo, dne 24. januarja, ob 3. uri popoldne pri Gašperju v Podsinjivasi svoje mesečno zborovanje. Po zborovanju se uprizaro igra „Kmet-Herod“, pri kateri se bođe pobirala vstopnina 30 v za neude, udom je vstop prost. K obilni udeležbi vabi vse ude in prijatelje društva odbor.

Velikovec. Dne 7. svečana bo predpustna veselica „Lipe“ v „Narodnem Domu“.

Dobrlavas. Naše izobraževalno društvo priredi na Svečnico, dne 2. svečana popoldne, v društvenih prostorih svojo predpustno veselico. Uprizarila bodo naša dekleta igro „Pri gospodi“.

Škocijan. V nedeljo, dne 24. prosinca 1909, se napravi po blagoslovu v zgorajšnjih prostorih Majarjeve gostilne domača predpustna veselica. Spored obsega lep govor, petje moškega in mešanega zboru; točno ob šestih uprizarijo

fantje smešno veseloigro. — Vstopnina za ude 20 vin., za neude 40 vin. — K najobilnejši udeležbi vljudno vabi *bralno društvo.*

Vogrée. Slov. kat. izobraževalno društvo v Vogrčah ima na Svečnico ob 2. uri popoldne v Škofovi gostilni svoj I. letni občni zbor. Na sporedu je poročilo o delovanju društva in med drugimi tudi govor o gospodarskem vprašanju. Ob koncu bo tudi nekaj za smeh. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ruda. „Izobraževalno, kmetsko društvo za Rudo, Št. Peter in okolico“ priredi v nedeljo, dne 24. jan. 1909, popoldne po blagoslovu v župnišču na Rudi svoje mesečno zborovanje po običajnem sporedu. Med govori sodeluje tudi novo ustanovljeni moški pevski zbor iz Št. Petra pod vodstvom č. g. župnika Franc Rozmana. Vsi stari udje društva, udeležite se polnoštevilno veljavne zborovanja in pripeljite mnogo novih udov. Odbor.

Prevalje. V nedeljo, dne 24. t. m. popoldne, se vrši pri Šteklju občni zbor našega delavskega društva. Spored: 1. Volitev odbora. 2. Poročilo tajnikovo o društvenem delovanju. 3. Govor. 4. Prvi nastop novoustanovljenega tamburaškega društva. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Brdo. Slov. kršč. soc. izobraževalno društvo „Brdo“ priredi v nedeljo, dne 31. januarja 1909, v M. Grafenauerjevi gostilni v Veliki vasi, ob 7. uri zvečer, igro „Kmet-Herod ali Gorje mu, ki pride dijakom v roke!“ K obilni udeležbi vabi vljudno odbor.

Politične vesti.

Kranjski deželni zbor.

Zasedanje kranjskega deželnega zboru je zaključeno. Vtis tega zasedanja na Slovence po drugih kronovinah je izreden. Po dolgem času smo doživeli, da ste nasprotni slovenski stranki na Kranjskem segli si bratovsko v roke v svrhu složnega delovanja za deželo in celi slovenski rod. Kdo more to dejstvo pač gorkeje pozdravljati, kdo si more tega tudi zanaprej bolj želeti nego koroški Slovenci, ki računamo na pomoč v narodnem oziru složnih Slovencev po drugih kronovinah? Občudovali smo gospodarski program S. L. S., ki ga je začela ta zares ljudska stranka takoj udeleževati, kakor hitro je prišla na krmilo. Kot naša rešilna pesem nam je zvenel na uho dr. Krekov govor o aneksiji Bosne. Jugoslovani tvorimo eno narodno pleme. En narod smo, ki govorimo v več dialektih en jezik, vsi od Zile do Črnega morja smo bratje. Kot bratje pa hočemo biti združeni in tako uresničiti želje nekdanjih celjskih grofov, ki so hoteli združiti Slovence in Hrvate.

Sprava med Nemci in Čehi.

Ministrski predsednik baron Bienert je sklical enketo o češko-nemški spravi. Povabljenih je 24 poslancev, med njimi tudi po en češki in nemški socialni demokrat in dr. Lueger, nadalje bivša ministra krajana dr. Pacak in Prade. „Vaterland“ zatrjuje, da je ta enketa le uvod k veliki narodni spravi po vseh jezikovno mešanih deželah. Mi od teh pogovorov ne pričakujemo prav ničesar, vsaj za nas prav ničesar dobrega. Če bi se Nemci sporazumeli s Čehi na kakršenkoli način, bi to storili, ker jim teče na Češkem voda že v grlo. S tem večjo silo bi se vrgli potem na alpske dežele, kjer se prostovoljno ne bodo odpovedali dosedanemu neomejenemu gospodarstvu. Saj je posl. Dobernik naznanil že v božični številki „Fr. St.“ I. l., da Nemci najodločneje odklanjajo vsako jezikovno spravo, seveda, ker bi to pomenilo, priznati nam vsaj nekaj pravic.

Postava Axmann.

Kršč.-socialni poslanec Axmann je stavil v nižjeavstrijskem dež. zboru predlog, da morajo biti na Nižjem Avstrijskem vse šole izključno nemške. Znano je, da je v tej deželi mnogo Čehov, zlasti na Dunaju, kjer se že dalje časa borijo za svoje šole. Proti Axmannovemu predlogu so glasovali edino socialni demokratje. Vse češke stranke so proti taki nameri protestirale. Češki katoliško-narodni poslanci so izdali krepko izjavo, ki je nemške krščanske socialce precej poparila; vložili so tudi v državnem zboru 20. t. m. nujni predlog, naj vlada posreduje, da cesar postave Axmann ne potrdi.

Dunajski Čehi so napravili o tej zadevi zborovanje in sklenili, da stopi 25.000 čeških otrok na Nižjem Avstrijskem takoj v šolski štrajk, če bi bila ta postava potrjena. Posl. Axmann sam je opravičeval svoj predlog na zborovanju v Stockeravi tako, da postava Axmann ni napad na druge pravice, ampak branilno sredstvo zoper narodni boj v deželi, zares zelo slaba opravičba. Nemška krščansko-socialna stranka je nastopila

s tem v narodnem oziru izključivo pot nemških nacionalcev, vedeti pa bi morala vendar, da ta pot vodi v propad.

Sporazumljenje med Turčijo in Avstrijo

je doseženo. Turška vlada se je zadovoljila z odškodnino v znesku 51 in pol milijona kron, ki jih naj plača Avstrija za Bosno in Hercegovino. To sporazumljenje je Srbe hudo razburilo in govori se že o srbsko-turškem sporu. Tudi med Bolgarijo in Turčijo je postalo razmerje zopet napeto. Turški trgovci sami so sporazumljenja z Avstrijo najbolj veseli in opuščajo bojkot avstrijskega blaga.

Vojno razpoloženje v Srbiji.

V Belgradu postajajo vedno bolj vojneželjni, in zdi se, kakor bi vlada sploh ne mogla več ukrotiti vojnega razpoloženja in stoji pred alternativno: ali vojna ali upor. Množica je na pravoslavne novega leta dan demonstrirala pred kraljevo palačo za vojno. Upati je pa le še, da se Srbi spametujejo in popustijo neizvedljivi velikosrbski program.

Cerkvene vesti.

Instaliran bo v sredo, dne 27. t. m., na Ojstrici pri Spodnjem Dravbergu č. g. Ivan Lučovnik, dosedanji tamošnji župni upravitelj. Vrlemu rodoljubu krepak živio! — Za kaplana pri mestni fari Št. Ilj v Celovcu je imenovan č. g. Avguštin Ogertschnig, tajnik Pijeve družbe v Celovcu.

Papež je imenoval našega rojaka g. dr. Martina Ehrlich, ravnatelja avstrijskega gostišča v Jeruzalemu, za svojega hišnega prelata. Častitamo!

Proti malokrvnosti

uporabljajte SCOTT-ovo emulzijo, ki pomnožuje kri in tvori hitro močno in zdravo meso.

Pristna le s to znamko — z ribičem — kot z jamstvenim znakom SCOTT-ovega ravnanja.

SCOTT-ova emulzija

učinkuje istotako za staro kakor mlado. Hitro boljšanje vas bo iznenadilo in zadovoljilo ter vas bo en sam poskus prepričal, kakor je že tisoče prepričal v preteku 32 let.

Cena izvorni steklenici 2 K 50 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Kaj je novega po svetu.

Vseslovenski kmečkostanovski shod se vrši 31. januarja t. l., ob 9. uri dopoldne, v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Starostno zavarovanje z ozirom na kmečki stan. Poroča posl. dr. Krek. Soporščevalec posl. Povše. 2. Vzemno delovanje kmečkih zvez. Poroča posl. Mandelj, soporoščevalec Val. Benkovič. 3. Poselsko vprašanje. Poroča dr. Krek. 4. Prosti razgovor. 5. Ogleddvanje razstave vipavskih vin. Posestniki, ta kmečkostanovski shod je večjega pomena. Nobenemu ne bo žal, če se ga udeleži. Stopimo v ožjo zvezo s kranjskimi brati. Kdor se hoče shoda udeležiti, naj se zgleda za vstopnico pravočasno pri uredništvu „Mira“, ki jo bo oskrbelo.

Družba sv. Cirila in Metoda dobi nov vir svojim dohodkom. Sklenila je namreč zvezo s tovarnami za milo znanih rodoljubov g. Focka v Kranju in gosp. A. Gabrščka v Gorici. Nadejamo se, da to milo, ki je bilo vsled kakovosti že dosedaj priljubljeno, dobi odjemalcev vsepovsod med Slovenci, posebno med temi, kateri znajo ceniti plemenito delovanje družbe sv. Cirila in Metoda, saj jo z uporabo tega mila gmotno podpirajo in tako pospešujejo obrambno in prosvetno delo slovensko.

Podpirajmo slovensko obrt! Od raznih strani se nam poroča, da tovarna sveč, mila itd. Seemann pri Ljubljani pošilja duhovnikom slovenske priporočilne listke, v katerih se hvalijo Seemannove sveče. Tega prav nič ne zamerimo g. Seemannu, ker poštena reklama je vsakemu dovoljena. Toda kot slovenski list pa moramo opozoriti slovenske duhovnike, da je na Slovenskem mnogo slovenskih svečarjev, kar pa g. Seemann ni. Dočim ljubljanski Nemeč See-

mann dela skoro izključno s slovenskim denarjem, se slovenski svečarji, razun par izjem, ne morejo dvigniti. Naj naštejemo tu slovenske svečarje, kolikor so nam znani. V Kranju sta dve svečarski tvrdki: Windischer in Šink. V Kamniku dve: Sterle, Ahčin. V Kandiji pri Novem mestu je tvrdka Murn, v Novem mestu je druga tvrdka Murn. V Gorici je, kolikor nam znano, najboljša slovenska tovarna sveč I. Kopač. V Ljubljani pa je O. Dolenc. V Ljubljani je poleg drugih še večja svečarnica Šupevc, katere lastnik je Nemeč g. Perles, ki je menda celo precej svobodomiseln. Prosimo, da se te vrstice upoštevajo.

Slovenci na Dunaju bodo uprizarili 7. svečana v češkem narodnem domu „Rokovnjače“.

Jugoslovani. V Splitu se je vršil sestanek županov in poslancev dalmatinske „Hrvatske stranke“. Shod je protestiral proti laškemu vseučilišču v Trstu, zahteval je slovensko vseučilišče v Ljubljani ter popolno priznanje naukov in izpitov v Zagrebu za tostransko državno polovico. Zahteval je priklopitev Bosne in Hercegovine Hrvatski in Dalmaciji. — Skupščina stranke prava v Dalmaciji, ki se je vršila dne 10. t. m. v Šibeniku, je sprejela predlog, ki zahteva, da se vsi slovanski poslanci Dalmacije, Hrvaške, Slavonije, Istre, Gorice, Kranjske in južne Koroške z zastopniki Bosne in Hercegovine sestanejo na zborovanje, da še pred konferenco velevlasti zahtevajo združenje teh zemelj v eno celoto. To zborovanje naj bi se vršilo v Zagrebu, če bi ga pa vlada zabranila, pa izven Avstrije, morda v svobodni Švici.

Jasno glavo!

zdravo spanje, močne živce imamo, kar poznamo osvečevalni, bolečine olajšujoči Fellerjev fluid z zn. „Elsa-fluid“. Dvanajstor. za poskušnjo 5 K franko. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubici, Elsa trg 67 (Hrvatsko). Marian.

Ni vseeno, katero milo rabimo, ker vsebujejo navadna mila šestokrat ujedajoče snovi, ki škodujejo perilu. Čistost „Schichtovega mila“ je zajamčena s 25.000 kronami.

Kolera se zopet širi v Peterburgu na Ruskem, kjer je na en dan umrlo na tej bolezni 21 oseb, zbolelo pa 60.

„Konec sveta“. V New-Yorku v Ameriki je prerokoval konec sveta na 27. grudna v pretečenem letu neki Spangler, ki je hotel biti modrejši nego sv. pismo. Mnogo ljudi mu je šlo na limanice. Ponoči 26. grudna niso šli spat, da ne bi morda prespali angeljevega trobentanja. Zjutraj so šli, oblečeni v bele obleke, na kolodvor čakati preroka Spanglerja, ki je napovedal, da se bo peljal od tam kakor nekdanj Elija v nebesa. Newyorški časniki so poslali k temu „konecu sveta“ poročevalce, da bi opisali konec sveta. Konec sveta pa ni hotel priti, pa tudi Spangler ne. Namesto v nebesa se je odpeljal z vozom sam Bog ve kam. Njegovi privrženci pa so šli na hrib South Mountain, kjer so pričakovali na malem pokopališču čudež. Njihov prerok jim je bil povedal, da se bodo ob 11. uri razdelili oblaki. Ob enajstih pa so pluli oblaki mirno naprej kakor sicer. Čakali so do petih. Usmiljeni ljudje so jim prinesli jedila. Zvečer jim je oskrbnik pokopališča naznanil, da mora pokopališčna vrata zapreti. Slabe volje so se razšli, ogoljufani za nebesa, v katera so hoteli na vsak način prej, nego je božja volja. „Preroka“ Spanglerja zasleduje policija.

Bolni na želodcu

iščejo in najdejo tolažbo in zdravje v uporabi pravih Bradyjevih želodčnih kapljic, ker po kratki uporabi tega staropriznane sredstva izginejo vse slabosti in drugi neprijetni pojavi, kakor omotica, omedlevica, glavobol, slabo prebavljanje, zapčenost in po njej povzročena utrujenost in oslabiljenje. Ker se večkrat prodajajo posnetki, zahtevajte vedno samo prave Bradyjeve želodčne kapljice, ki morajo imeti na zunanem ovitku in navodilu o porabi poleg Marijine slike s cerkvijo tudi podpis Najbolj varno pred posnetki C. Brady pa je, ako se naravnost naroči pri edinem izdelovalcu C. Bradyjevi lekarni, Dunaj I., Fleischmarkt 1/885, odkoder se razpošilja 6 steklenic za K 5 ali 3 podvojne steklenice za K 4-50 franko in brez vseh drugih stroškov.

Pristaši, zaupniki, širite „Mir“!

Za otroke in odrasle. Izvrstna hrana za zdrave in slabotne otroke vsake starosti, kateri so v razvoju zaostali. Pospešuje rast mišičevja in kosti. Zabranjuje in odstranjuje kakor nobena druga stvar drisko, bruhanje, črevesni katar itd.

Tržne cene v Celovcu

14. januarja 1909 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg		80 litrov (biren)			
	od	do	K	v		
Pšenica	—	—	24	—	15	36
Rž	—	—	20	50	12	—
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	20	—	20	80	10	20
Oves	18	—	19	—	6	32
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	25	40	16	—
Turščica	17	58	18	—	10	30
Fižola rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	—	—	—	—
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	11	—	12	—	—	—
„ kislo	8	—	10	60	—	—
Slama	7	60	8	—	—	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	26	—	—
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje) 1 kg	2	60	2	80	—	—
Surovo maslo (putar), 1 „	2	60	3	20	—	—
Slanina (špeh), povoj., 1 „	1	90	2	20	—	—
„ surova, 1 „	1	50	1	60	—	—
Svinjska mast 1 „	1	60	1	80	—	—
Jajca, 1 par	—	20	—	24	—	—
Piščeta, 1 „	2	—	2	40	—	—
Race	—	—	—	—	—	—
Kopuni, 1 „	6	—	8	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ³	3	20	3	60	—	—
30 „ „ mehka, 1 „	2	80	3	20	—	—

Živina	Počrez	100 kilogramov		Prignalo	Prodalo	
		zive vage	zaklana			
	od do	od do	od do			
	v k r o n a h					
Konji	—	—	—	—	—	
Biki	—	—	—	—	—	
Voli, pitani	—	—	—	—	—	
„ za vožnjo	234	452	—	—	9	5
Junci	114	160	—	—	6	3
Krave	120	342	—	—	41	23
Telice	238	—	—	—	3	1
Svinje, pitane	—	—	122	126	67	61
Prasete, plemena	14	34	—	—	104	76
Ovce	—	—	—	—	—	—

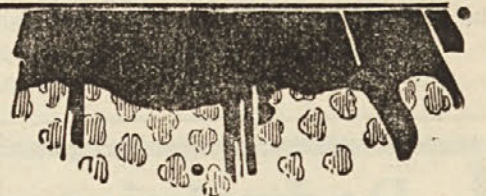

Stoj!

Ali ni

Ceres-jedilna mast
(iz kokosovih orehov)

najboljša? Ni samo najfinejša in najčistejša, temveč tudi najcenejša in najizdatnejša mast, kar sem je kedaj kupila!

Le poskusite!
Ne bo vam žal!

Loterijske številke 16. januarja 1909:

Trst 25 28 63 52 18
Line 53 15 19 61 4

Za „Narodno šolo“ v Št. Jakobu v Rožu so darovali:

C. Isop, prošt v Sp. Dravbergu, 3 krone. Upravništvo „Slovenca“ 16-60. M. Šmid, župnik v Solčavi, 6. A. Hutter, župnik v Št. Lipšu, 20. Upravništvo „Slovenca“, 48. Dr. A. Cigoj, dekan v Št. Pavlu, 5. Mohorjani v Škocijanu 22-20. P. Ciril, prov. v Škocijanu, 5. A. Teul, župnik v Bilčovsu, 20. Jern. Pšeničnik, župnik v Klobasnici, 20. Mohorjani v Svečah 9-50. H. Roblek, lekarnar v Trziču, 10. Neimenovan z onstran Drave 50. Janežičev v Lešah 50. Upravništvo „Slov. Naroda“ 30-30. Beljaško omizje v Trstu 15. Fr. Havliček, župnik v Čačah, 10. Mohorjani v Mošnjah 5. Franc Premru, župnik v Možici, 10. Neimenovan 1. Zbirka pri Vidmanu v Št. Jakobu 7. Mohorjani na Obirskem 5. Rok Tojnko, provizor na Obirskem, 5. Mohorjani v Medgorjah 4 krone. Skupaj 377 kron 6 vin.

Najiskrenejša hvala vsem blagim darovalcem!
Matej Ražun, župnik.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Borovljah,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
ima svoj

I. redni letni občni zbor

dne 2. februarja 1909, ob 3. uri popoldne, v uradni hiši št. 50 v Borovljah.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju posojilnice v l. 1908. in potrdilo letnega računa.
 2. Sklep glede čistega dobička.
 3. Volitev odbora in nadzorništva.
 4. Razni nasveti.
- K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

Vabilo.

Bekštanjska posojilnica v Ločah
bo imela, kakor druga leta,

občni zbor

2. februarja 1909, ob 3. uri popoldne, pri Pložu v Ločah, h kateremu se vabijo vsi zadržniki.

Dnevni red:

1. Poročilo ravnateljstva in odobrenje računskega zaključka za leto 1908.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Slučajnosti.

Ravnateljstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice za Št. Lenart pri sedmih studencih in okolico,

ki se bo vršil na Svečnico, dne 2. februarja 1909, ob 3. uri popoldne pri Majarču v Št. Lenartu.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju in odobrenje računskega zaključka za leto 1908.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev, oziroma potrjenje načelstva, računskega pregledovalca in njega namestnika.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Zilski Bistrici
bo imela svoj

redni letni občni zbor

na Svečnico, dne 2. februarja 1909, ob 2. uri popoldne pri Nežmanu v Zilski Bistrici s sledečim sporedom:

1. Potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
5. Slučajnosti.

Opomba. Ako bi ob določeni uri ne bilo zastopanih zadostno število glavnih deležev, se bo eno uro pozneje brezpogojno sklepalo.

K polnoštevilni udeležbi vabi vse zadržnike načelstvo.

Zaloga Družbe sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar izdala:

Na smrt obsojeni?

Dramatska slika v treh dejanjih.

Spisal **Ksaver Meško.**

Cena mehko vezanemu iztisu K 1.—, po pošti 10 vinarjev več.

Mlad akad. slikar

z najboljšimi priporočili je pripravljen v pomladi t. l. naslikati cerkev za nenavadno nizko ceno le zaradi daljših priporočil. Vprašanja (češka ali nemška) naj se blagovole poslati na naslov:

B. Chlad, akad. slikar,
Praga-Břevnov (Češko).

Vse Slovence iz sodnijskega okraja Borovlje

opozarjam pri nakupovanju manufakturnega blaga, obleke, in sploh na vse, kar spada pod trgovino mešanega blaga, na svojo prodajalnico; posebno pa v špecerijskem blagu, žitu in v drugih poljedelskih pridelkih se obračajte na mojo trgovino in priporočam tudi svojo gostilno ter se bom potrudil vsakega z dobrim blagom in z nizkimi cenami zadovoljiti. Proseč za obilo obiskovanje, ostajam vdani

Josip Renko,
trgovec in gostilničar v Borovljah.

Carl de Roja, Beljak

Podružnica v Celovcu.

Trgovina
s steklom, porcelanom, kamenino, kuhinjsko opravilo, svetilkami, cunjami in surovinami.

Zastopnik tovarne za kalcium-karbid v Šibeniku.
Brzjavnji naslov: Roja, Beljak.
Telefon: Beljak 32. — Celovec 128.

Spričevalo.

Spodaj podpisani potrjujem sledeče: Gospod **Anton Arčan**, stavitelj umetnih mlinov in žag pri Sv. Jurju ob južni železnici, napravil mi je mojo žago z dvema gatroma, enim sekolarjem, z mlinom na dva para kamnov, mlatilnico in slamo-reznicu itd. vse na vodno silo, vse po najnovjšem modernem sistemu; vsled tega sem mu toplo hvaležen za njegovo izborno delo in ga vsakomur v ti stroki toplo priporočam.

OKONINA, 15. kimavca 1907.

Ignac Zavoloušek,
veleposestnik v Okonini v Savinjski dolini.

Ceno posteljno perje

1 kg sivega, skubljenega K 2.—, napol belega K 3-80 belega K 4.—, izredno finega K 6.—, najbolj finega, skubljenega K 8.—. 1 kg sivega puha 6 K, belega 10 K, naprsnega 12 K, od 5 kg začeni franko.

Dovršene postelje

iz zelo gostega, rdečega, modrega, rumenega ali belega nanking-blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema 80 cm dolgima in 58 cm širokima blazinama, dobro napolnjena, z novim sivim, očiščenim in trpežnim perjem K 16.—, z napolpuhom K 20.—, s puhom K 24.—; posamezne pernice po K 12.—, 14.—, 16.—, blazine K 3.—, 3-50, 5.—. Pošilja po povzetju, zavoj brezplačno, od K 12.— naprej franko.

Maks Berger v Dešenici 224, Šumava, Češko.
Neugajajoče se zamenja ali se vrne denar.

Centri zastoj in franko.

Snežnobelo

pere

Schichtmilo

Pristno edino le z znamko „jelen“ in imenom „Schicht“.

Najboljši češki vir za dobavo.

Ceno posteljno perje!

1 kg - ivog., izpukanega perja 2 K, boljsega 2 K 40 vin.; polbelega 2 K 80 vin.; belega 4 K, belega puhastega 5 K 10 vin.; 1 kg najfinejšega, snežnobelega, izpukanega 6 K 40 vin., 8 K; 1 kg sivega puha 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejšega prsnega puha 12 K. Ako se kupi 5 kg, postnine prosto.

S. Benisch

Izgotovljene postelje iz gostonitkaste rdečega, vijnjovega, belega ali rumenega nankina, dobro napolnjene, tuhnja, 180 cm d.lga, 116 cm šir. kv., z dvema blazinama, vs. ka 80 cm dolga, 58 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K, puh 24 K; posamezne tuhnje 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 5 K 50 vin., 4 K. Pošiljam po postnem povzetju od 12 K dalje postnine prosto. Dovoljeno je zamenjati ali vrniti, ako se plača poštnina; če blago ne ugaja, se denar povrne. S. Benisch, Deschenitz, št. 794 (Češko).

Centri brezplačno in postnine prosto.

1200 tucatov obrobljenih prima

prtov brez šiva

150 cm širokih in 2 m 25 cm dolgih, zamakčeno platno, iz najfinejše lanene preje narejenih, porabljivih za najfinejšo balo, je v svrhu zmanjšanja produkcije napredaj po

== 2 kroni 80 vinarjev ==

za en komad. — Najmanjša naročila 6 komadov po povzetju.

8000 metr. zelo finih, ubeljenih, brezpogrešnih rumburških platnenih ostankov [perilno platno]

ostanki dolgi 4 do 18 metrov, rabljivi za najfinejšo perilo za telo in postelj, je napredaj po

== 50 vinarjev za 1 meter. ==

Izbrani, od 14 do 18 metrov dolgi ostanki 55 vin. Najmanjša naročila 40 do 45 metrov po povzetju.

Pozor! Za neugajajoče vrnem takoj denar, torej noben riziko!

S. Stein tkalnica Nachod

Češko.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 1/2 %

od dne vloge do dne vzdiga.

➡ Kolodvorska cesta št. 27. ⬅

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

➡ Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila. ⬅

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spiljetu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8.— za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.